

מסורת הש"ס

^(א) [מכותות יט: ט] (ג' געליג
מגן. מכותות פג. לה. געליג
פג: [מכותות טז: ד] [גסניט:ג]
(א) [אויף אלף ו] [גניט:ג,ג]
(א) המהש"ל מוסף: לרב
נתחן, (ח) המהש"ל מנה
מקום דר"מ ז"ל דרכי,
(ט) ז"ל אלטון, ר"מ.

גהות הב"ה

^(א) רשב"ם ד"ה אין גאמנים
וכי' אפי' אם הן עגמם:
(ב) תוס' ד"ה ומכרז סהא
וכי' מייירי דאמר גלגון
טוב: (ג) בא"ר רש מפירש:
דמקראמר מלה סהא:
(ד) בא"ר דהיכא דלא צל לידו
מהני לשון דין ודברים:

מוסף רש"י

האומר להבדיר. טען שדה
של שומפין ואמר האחד
לחבירו אחד מן הלשונות
הללו, בין כמכירה בין כהחמיר
(דמכותות פג), ואין לי עסק
בה. אחת מכל לשונות הללו
(גניטין טו) כלומר לא יחא לו
עסק בה ומכלל אלה שומע
אלה הכל יחא שאל, אלא
שאל הווא הדבר בפירוש
מפיו (דע"ר מג), לא אמר
כלום. דאין כאן לשון מתנה
(מכותות פג) ולא אצד וזכור
(בריות פג) דמתחא שאל
שלי זריך למכור לשון מתנה
(גניטין טו), דכיון דכתיב יס
לו חלק בשדה והוא אומר
לא יחא לו חלק בו, אין זה
לשון מתנה לחבירו אלא לשון
מכירה הווא שאלה שאל יחא
לו חלק בשדה וזכר וכן שאל
אמר יחי נתון כי שדה זו לא
יחא עדיין משעבד ואין חוסס
לשון אלא דכרז שמעיה לא
זכה לו והוא מתנה עליו שאל
יחא שלי כשיבא חנוך שמעיה
לזכות בחוזה דכר, דאין אדם
זוכה דכרז בעל כחורו בלתיאן
ובמכותות (פג) דמתחא שאלה
לאדם לחבר מכלל מתנה
עליה שאל רשעה, אצל מתנה
שכר הדבר שלי הוא והוא
אומר לא יחא שלי לא אחר
כלום, דבעל כחור יחיה שלי
מן זמן שאל יתננה לאחרים
(דע"ר טו) (ג"ש), במכות
לה. דין ודברים ט' ועודה
ארוסה. קודם שזה גנבסין
אין זריך למכור לשון מתנה
דיכול להתנות דכרז סהא
(גניטין טו) ודאי מן הקרקע
שלו וגל יתנו לחבירו זריך
לשון מתנה, ומתחא זכרז
לה עד שאל וזה גנבסין
ומתנה עמה שאל חכה כהן
לכששאלה, ואין לשון
מתנה שהרי אין לו עכשיו
רשות כהן (מכותות פג).

מוסף תוספות

א. אבל בשטר כלומר
שנתכת קודם שנתכת
האשקלתא דראי אראי שפיר
ומרע שטרא. מצינן. לר
שקדמה שטר מודעא לשטר
מכר, ר"ן. ב. דהא אין
מעשה קטנים או פסולים
כלום, [ו]אנוסים היינו הא
לא משוה ליה שטרא מעליא
ואין כאן הגדה גמורה דהא
אמרי אנוסין היינו מחמת
נפשות ולא משהו נפשושי
רשעיו, כשי"א מכותות יט:
משום דדבר תורה א"צ
קיום צדיקים והתוס' על
השטר נעשה כמי שנחקקה
עדותו בב"ד ורובן הוא
דאצרכוהו קיום כי שפין
מורה אורב אבל בשאר
טענות כגון פירע הוא לא
הצרכוהו קיום. מוס' מכותות
יט. גסס כשי"א. ד. אלא לא
חש להאריך. מוס' מכותות פג.
ה. [ד]הפירות הבאין לה
לאחר מכן ממילא הויל
כאילו מצאא מצינא שהיא
לבעל וכו', ולא מתחמ
שהיא שויר פירות בלשון נכסיו,
דין ודברים א"צ להביא ראיה דמהני
דמתבאר הוא דמהני היכא דלא
באה לידו כמו בעלמא לישאנא
מעליא אלא. מוס' מכותות ט.
לפיכך יכול להתנות דלענין דבר
זה יחולו הנישואין ולענין דבר זה
לא יחולו. מוס' הלא"ש שס.
דעיינן שיעשה התנאי אותו שצריך
לתנאי והכא עושהו הבעל שאינו צריך
לתנאי. מוס' גניטין שס. א'.
ליתן טעם למה הוא זה שיכול
להתנות ואינו כמו בעלמא מקנה
דבר שלא בא לעולם. מוס' הלא"ש
שס. מכותות פג.

אין גאמנים. לא מנעיה אס כתב דין יואל ממקום אחר דלא מהיימני לעקרו דלאו הפה שאסר הוא הפה שהתיר איכא אלא אפילו ^(א) הן עצמם מתקיימים אותו ואומרים חתמנו אבל אמנה היו דברינו אין גאמנים דמאחר שהודו שבשטרות נכתב הרי חתימת השטר כאלו העידו צב"ד כל מה שכתבו בשטר שהלווה מלוה ללוה וכיון שהגיד שזכרנו חוזר ומגיד כדאמרין בכתובות צפרק האשה שנתארמלה ^(דף יט:) א"ל רבא כיון שהגיד שזכרנו חוזר ומגיד וכי חתמה ה"מ על פה אבל בשטר לא הא אומר ר"ל עדים החתומים על השטר נעשו כמי שנחקקה עדותן צב"ד וה"נ מפרש התם^(ט) דטעמא דר"נ משום דעקר ליה לשטרא דבעא מיניה רבא מר"נ תנאי היו דברינו מהו מודעא ואמנה טעמא מנאי אין גאמנים דקמעקרי ליה לשטרא וכו'. ועוד יש טעם אחר גבי אמנה היו דברינו אמאי אין גאמנים דלאמר נמי התם^(ט) אמר רב האומר שטר אמנה הוא זה אינו נאמן ואמר^(ז) דקאמר מאן חילימא דקאמר ליה כו' עד אלא דקאמרי עדים אי דכתב ידם יואל ממקום אחר פשיטא דלא מהיימני ואי דאין כתב דין יואל ממקום אחר אמאי

לא מהיימני והא איכא להימר הפה שאסר הוא הפה שהתיר דאי בעו אמרו לא חתמנו ומסקינן אומר רב אשי לעולם דלאמרי עדים ודאין כתב דין יואל ממקום אחר ודקאמרת אמאי לא מהיימני דכרז כהנא דלאמר רב כהנא אסור לאדם שישהה שטר אמנה בחדר ביתו משום שנאמר^(א) אל תשכן בזהלך עולה וכיון דעולה היא עדים אעולה לא חתמי וכי אומר חתמתי אינו נאמן דאין אדם נאמן בעדות כשמשים עצמו רשע בעדות זו כדאמר התם: **מודעא היו דברינו.** אס שטר מוכר הוא ואומרו עדים החתומים בו האומר מסר מודעא בפנינו והראינו אנסו והכרנו בו אין גאמנין דמרייהו מודו דשטרא מעליא הוא ועכשיו צאין לצטלו ע"י עדות מודעא וקרוי זה חוזר ומגיד וכיון שהגיד עדות שבשטר אינו חוזר ומגיד לצטלו. וה"ל אמאי ציטל רב הונא האשקלתא בצביל המודעא שהרי רבה בר בר חנה הוא העד שאומר מודעא היו דברינו ואינו נאמן: ומשני ס"מ. דאין גאמנין על פה שמעדין וכשיו מודעא היו דברינו וצאים לצטל עדות שבשטר שנעשה כמי שנחקקה עדותן צבית דין^(ב) משעה שנכתב מודעא על עדות אחרון מבטל את הראשון דכיון שהגיד שזכרנו חוזר ומגיד לא אחא על פה דהשתא ומרע לשטרא דקדים אבל בשטרא שנכתב המודעא בשטר וחתמו עליה העדים כי הך דרבה בר בר חנה שקדמה לאשקלתא אחי שטרא דמודעא דקדים ומרע לשטרא דאשקלתא דבתריה: **ומר בר רב אשי אומר אמנה היו דברינו אין גאמנים.** דמפרש לקמיה שלא ניתן ליכתב כדפרישתי לעיל משום דכתב אל תשכן בזהלך עולה ועדים אעולה לא חתמי וכשמעיד חתמתי אינו נאמן דאין אדם משים עצמו רשע והלכך אפי' אין כתב דין יואל ממקום אחר אין גאמנין דאין נאמן לעשות עצמו רשע אבל לעקירת שטר לא חייש מר בר רב אשי דא"כ גבי מודעא אמאי גאמנים: **מודעא היו דברינו גאמנים.** שהרי ניתן ליכתב דמורה קעבדי כדי להליל האנוס מאנסו ואפי' כתב דין יואל ממקום אחר גאמנים דאין זה חוזר ומגיד אלא מילתא אחריתי קמסהדי כדאמרין נמי התם [מכותות יט:] חתמנו אבל תנאי היו דברינו ולא נתקיים התנאי דמילתא אחריתי היא וגאמנים שעל השטר מעדיין שכשר וגם מעידים שאין חייב לו כלום והיכי דמי חוזר ומגיד דכנתן התם [יח:] פסולים היינו אנוסין היינו קטנים היינו אס כתב דין יואל ממקום אחר אין גאמנים שהרי פוסלין את השטר לגמרי דקאמרי בפסולות נחתם הוא דפסלינן לעדותם משום חוזר ומגיד: **אין לאיש חוקה בנכסי אשמו.** שאם החזיק בנכסי מלוג של אשמו שנפלו לה מצית אציה צירושא ג' שנים אינה חוקה לומר מאשמי לקחתיה ואצדתי שטרי דאין דרך אשה למחות על בעלה כשמחזיק בנכסיה ואוכל את הפירות מאחר שזן אותה: **פשיטא.** דאין יכול לטעון לקוח הלא צדידי: **דאיש ליה פירא.** בתקנת חכמים שתקנו פירות של נכסי אשה לצטל תחת

פרקונה [שם מג:] אותן פירי הוא דקאכיל ואין לו בגוף הקרקע כלום ואין דקורא דאמרן [וגעליג לו:] דלריך למחות בצוק כל ג' דהתם היינו טעמא שמה לסוף זמן מרובה לא יהו עדים וזכורים שבתורת משכון בזה לידו ויכול לטעון לקוח הוא צדידי אבל נכסי אשה לבעלה כל העולם יודעין שפירות יש לו צקרקע אשמו ולא תהיה לו חוקה בחייה: **דין ודברים אין לי.** כלומר לא יחא לי ואפילו הכי אין לאיש חוקה דאין אשמו מקפדת אס יאכל הפירות שלא כדין: **לא אמר כלום.** דאין זה לשון מתנה כשאמר לא יחא לי חלק בשלי דעל כחורו הרי הוא שלו עד שיאמר לחבירו שדי נתונה לך שדי מכורה לך שדי מופקרת לכל מי שירצה: **מהני צכוס לה.** דין ודברים אין לי בנכסיך: **צעודה ארוסה.** דהיינו קודם שזכה בנכסי אשמו דאינו זוכה בפירות עד שעת נשואין וכדמסקי ואילו דצירושות הבאות לאדם בתקנת חכמים יכול לעקור אס מתנה עליה קודם הזמן בעוד שלא באל לידו ואומר לא יחא לי חלק בחוזה ממון העמיד לצא לי בתקנת חכמים דאין מוכין לו לאדם בעל כרחו: **וגדרז כהנא.** הוא דמועיל שאלה מלה

פרק שלישי בבא בתרא

מ"ט.

אבל כשאומר שהשטר נכתב וגמסר כהלכתו אין נאמן לומר מודעא ואמנה היו דברינו במיגו דמוזייף^א ולא דמי לקטנים ואנוסים היינו דמתני' צפ"צ דכתובות (דף יח: ושם ד"ה הרי) דאין מודין כלל שהשטר נכתב כדין שאומרים שאנוסים וקטנים ופסולים היו ולא נכתב מעולם

כדין^ב הלכך מיגו מהני דלא שייך כאן לומר לא אחי על פה ומרע לשטרא שהרי אינן מודים שהיה שטר כדין והא דאית ליה "צפ" שני דכתובות (דף טז.) דנאמן לומר פרוע הוא במיגו דמוזייף התם נמי לא מרע לשטרא כלל ורבי הונא דקאמר התם מודה בשטר שכתבו א"ל^ג לקיימו סבר דאפילו פרוע הוא אינו נאמן לומר במיגו אע"ג דלא מרע לשטרא אלא א"כ טוען מוזייף^ד וא"ת כיון דר"נ מודה דאין נאמן לומר שהוא שטר אמנה ומודעא מאי קא"ל לרב הונא דלאמר א"ל^ה לקיימו גנובא גנבי למה לך אי סבירא לך כר"מ אימא הלכה כר"מ דלמא רב הונא נמי אלאמנה ומודעא קאמר דא"ל^ו לקיימו דמורה ביה ר"נ וי"ל דרב הונא אפי' אטענת פרוע קאמר דא"ל^ז לקיימו מדלא מפליג מידי והשתא לר"נ אפילו לרבנן דפלוני אר"מ התם באמנה ומודעא מודו וההיא צריכא דתניא פ' מי שמת (לקמן דף קנד: ושם) האומר דשטר אמנה הוא זה אינו נאמן ובעי לאוקומה בפלוגתא דר"מ^ח ורבנן רב נחמן הו מוקי לה כדבי הכל: **ב"ר בר רב אשי אמר מודעא היו דברינו גאמנין.** דלא דמי לחוזרין ומגדין שאינם אלא מוספיין על עדותם אע"ג דשכתב דין יואל ממקום אחר אין גאמנין ולא אמרינן דמוסיפיין על עדותן מ"מ כשאין כתב דין יואל ממקום אחר גאמנין במיגו הוואל ואין חוזרין לגמרי מעדותם: **דברב"ה** דה דין ודברים אין לי בנכסייך. וזריך לומר דבדכתיב לה נמי וצפירותיך^י דכנתן בכתובות (דף פג. ושם) דאי לא כתב לה אלא בנכסיך אכתי אוכל פירות^{יא} ולא מהני בנכסיך אלא שאם מכרה ונתנה קיים: **בברב"ה** דה בעודה ארוסה. והוי מצי למימר שכתב לה בלשון טוב^{יב} אי נמי שנתנו לה על מנת שאין לבעלה רשות בה או שנתן לה בעלה דלאמר לקמן קתנה ואין הבעל אוכל פירות: **וּבְדִרְבָּה כהנא.** תימנה דמאי מיייתי ראיה מדרב כהנא אי דמייתי דמהני לשון דין ודברים אע"פ שהוא לשון גרוע דלמא כל הנהו דמייתי מיירי ^(ט) בלשון טוב^{יג} ועוד דאי אפסי דמייתי הוא לשון טוב דמוסב צפ" מכתב דכריתות (דף כד.) ויש מפרשים ^(א) מדקאמרין נחלה הבאה לו לאדם דוקא ולא הבאה לו כבר מכלל דבלשון גרוע מיירי דאי בלשון טוב אפי' בזה לו כבר נמי למה לא יוכל להתנות עליה ולר"י נראה^י דמייתי ראיה דאע"ג דקיי"ל דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם מ"מ יכול להסתלק מדבר שלא בא לעולם ואס תאמר בזה רב כהנא מצי מיייתי דמדבר שלא בא לעולם יכול להסתלק מידי דהוא אשאר כסות ועונה (לקמן קסו:) דלר"י דבבר צנמנון מתנא קיים ואפי' ר"מ לא פליג אלא משום דקסבר דמייתי על מה שכתוב בתורה תנאו בטל וי"ל שאני התם שעושה תנאי גמור^{יז} אבל הכא מיירי שאינו אומר דרך תנאי אלא שאומר דין ודברים אין לי בנכסיך ועוד דהכא שאומר מעצמו ואין האשה מבקשת ממנו ס"ד דהוי פטומי דמילי בעלמא כדאמרין באיזהו נשך (צ"מ דף סו. ושם) דלאשה איבעי לה לאתנויי ובעל קא מתני' ומיייתי מדרב כהנא בצילוק מועיל ומיייתי נמי כדרכא כלומר בציון נחלה מועיל התנאי בחוזה שזאה לו על ידי תקנת חכמים כדרכא בציון נחלה דלאורייתא כגון דין ודברים אין לי צירושא אציה לא יועיל כלום ורבי הונא מצינא^{יח} דטעמא דיכול להסתלק משום דכיון דלעובתו תקנו יכול לומר איני חפץ בחוזה טובה אבל ^(ט) בלשון דין ודברים לא זריך לאיתויי ראייה דסבירא הוא דהיכא דלא באל לידו ^(י) דשייך לשון דין ודברים כמו בעלמא לישאנא מעליא והא דאיצטריך לכדרב כהנא לאו משום דרבי ינאי איצטריך דאיהו סבירא ליה בהאשה רבה (יבמות דף גז. ושם) דאדם

דמי שמת (לקמן דף קנד: ושם) האומר דשטר אמנה הוא זה אינו נאמן ובעי לאוקומה בפלוגתא דר"מ^ח ורבנן רב נחמן הו מוקי לה כדבי הכל: **ב"ר בר רב אשי אמר מודעא היו דברינו גאמנין.** דלא דמי לחוזרין ומגדין שאינם אלא מוספיין על עדותם אע"ג דשכתב דין יואל ממקום אחר אין גאמנין ולא אמרינן דמוסיפיין על עדותן מ"מ כשאין כתב דין יואל ממקום אחר גאמנין במיגו הוואל ואין חוזרין לגמרי מעדותם: **דברב"ה** דה דין ודברים אין לי בנכסייך. וזריך לומר דבדכתיב לה נמי וצפירותיך^י דכנתן בכתובות (דף פג. ושם) דאי לא כתב לה אלא בנכסיך אכתי אוכל פירות^{יא} ולא מהני בנכסיך אלא שאם מכרה ונתנה קיים: **בברב"ה** דה בעודה ארוסה. והוי מצי למימר שכתב לה בלשון טוב^{יב} אי נמי שנתנו לה על מנת שאין לבעלה רשות בה או שנתן לה בעלה דלאמר לקמן קתנה ואין הבעל אוכל פירות: **וּבְדִרְבָּה כהנא.** תימנה דמאי מיייתי ראיה מדרב כהנא אי דמייתי דמהני לשון דין ודברים אע"פ שהוא לשון גרוע דלמא כל הנהו דמייתי מיירי ^(ט) בלשון טוב^{יג} ועוד דאי אפסי דמייתי הוא לשון טוב דמוסב צפ" מכתב דכריתות (דף כד.) ויש מפרשים ^(א) מדקאמרין נחלה הבאה לו לאדם דוקא ולא הבאה לו כבר מכלל דבלשון גרוע מיירי דאי בלשון טוב אפי' בזה לו כבר נמי למה לא יוכל להתנות עליה ולר"י נראה^י דמייתי ראיה דאע"ג דקיי"ל דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם מ"מ יכול להסתלק מדבר שלא בא לעולם ואס תאמר בזה רב כהנא מצי מיייתי דמדבר שלא בא לעולם יכול להסתלק מידי דהוא אשאר כסות ועונה (לקמן קסו:) דלר"י דבבר צנמנון מתנא קיים ואפי' ר"מ לא פליג אלא משום דקסבר דמייתי על מה שכתוב בתורה תנאו בטל וי"ל שאני התם שעושה תנאי גמור^{יז} אבל הכא מיירי שאינו אומר דרך תנאי אלא שאומר דין ודברים אין לי בנכסיך ועוד דהכא שאומר מעצמו ואין האשה מבקשת ממנו ס"ד דהוי פטומי דמילי בעלמא כדאמרין באיזהו נשך (צ"מ דף סו. ושם) דלאשה איבעי לה לאתנויי ובעל קא מתני' ומיייתי מדרב כהנא בצילוק מועיל ומיייתי נמי כדרכא כלומר בציון נחלה מועיל התנאי בחוזה שזאה לו על ידי תקנת חכמים כדרכא בציון נחלה דלאורייתא כגון דין ודברים אין לי צירושא אציה לא יועיל כלום ורבי הונא מצינא^{יח} דטעמא דיכול להסתלק משום דכיון דלעובתו תקנו יכול לומר איני חפץ בחוזה טובה אבל ^(ט) בלשון דין ודברים לא זריך לאיתויי ראייה דסבירא הוא דהיכא דלא באל לידו ^(י) דשייך לשון דין ודברים כמו בעלמא לישאנא מעליא והא דאיצטריך לכדרב כהנא לאו משום דרבי ינאי איצטריך דאיהו סבירא ליה בהאשה רבה (יבמות דף גז. ושם) דאדם

אבל בשטר כלומר
שנתכת קודם שנתכת
האשקלתא דראי אראי שפיר
ומרע שטרא. מצינן. לר
שקדמה שטר מודעא לשטר
מכר, ר"ן. ב. דהא אין
מעשה קטנים או פסולים
כלום, [ו]אנוסים היינו הא
לא משוה ליה שטרא מעליא
ואין כאן הגדה גמורה דהא
אמרי אנוסין היינו מחמת
נפשות ולא משהו נפשושי
רשעיו, כשי"א מכותות יט:
משום דדבר תורה א"צ
קיום צדיקים והתוס' על
השטר נעשה כמי שנחקקה
עדותו בב"ד ורובן הוא
דאצרכוהו קיום כי שפין
מורה אורב אבל בשאר
טענות כגון פירע הוא לא
הצרכוהו קיום. מוס' מכותות
יט. גסס כשי"א. ד. אלא לא
חש להאריך. מוס' מכותות פג.
ה. [ד]הפירות הבאין לה
לאחר מכן ממילא הויל
כאילו מצאא מצינא שהיא
לבעל וכו', ולא מתחמ
שהיא שויר פירות בלשון נכסיו,
דין ודברים א"צ להביא ראיה דמהני
דמתבאר הוא דמהני היכא דלא
באה לידו כמו בעלמא לישאנא
מעליא אלא. מוס' מכותות ט.
לפיכך יכול להתנות דלענין דבר
זה יחולו הנישואין ולענין דבר זה
לא יחולו. מוס' הלא"ש שס.
דעיינן שיעשה התנאי אותו שצריך
לתנאי והכא עושהו הבעל שאינו צריך
לתנאי. מוס' גניטין שס. א'.
ליתן טעם למה הוא זה שיכול
להתנות ואינו כמו בעלמא מקנה
דבר שלא בא לעולם. מוס' הלא"ש
שס. מכותות פג.

עין משפט גד מצוה

קפא א מ"י פ"ג מהל'
עדות הלכה ז סנה
לאון קט טו"ע ח"מ ס'י
מו ספקי לו:
קפב ב ג ד מ"י פ"ג
מהל' טוען הל' א
ו"פ"ד הלכה א ופ"כ
מהלכות איתות הלכה טו
סנה עשין לה ועשין מה
טו"ע ח"מ ס'י קטע סעי'
ט וטו"ע ח"מ ס'י פו
סעי' א:

רבינו גרשום

מודעא היו דברינו. כלומר
אע"פ שחתמנו על שטר
המכירה שמעיר שבדברינו
מכר אעפ"כ יודעים אנו
שאנוס היה ואין גאמנין
והיכי מצי חתום רבה
אמודעא. והכי משמע
ההשתא דמאי דאמרין מודעא
היו דברינו דחמתי נמי
אמודעא. ומשני הני מילי
דאין גאמנין להיכא דאמרי
עדים על מה יודעין אנו
שבאנוס מכר דודאי לא
אתא על פה ומרע לשטר
דכונס ביה דברצון מכר
אבל אי חבוב המודעא
בשטר ותחומה הוויא מודעא
ההשתא שטר מודעא ומרע
ליה לשטר מכירה ומשום
הכי שפיר חתום רבה בר רב
הונא אמודעא שבשטר ואי
לא דחיתים אמודעא מאי
דחתים אשקלתא שפיר
חתום: מאי טעמא מודעא
היו דברינו גאמנין. דזה
מודעא ניתן ליכתב שטר
מסירת מודעא וניתנה נמי
דחתום ואפי' הכי יכולין
לחתום עירי מודעא גופייהו
בשטרין וגאמנין.
והאי שטר אמנה לא
ניתן ליכתב כלומר מאחר
שחתמנו על השטר שכתב
בר פלוני לזה מפלוני מנה
דאי משמע דלא לאו דחוזו
דהלווהו לא הוו חתמי
וההשתא אי הוו כתבו בשטר
אחר אמנה היו דברינו הוו
מחוזו עדים שקרים. הלכך
אין גאמנין דלא ניתן ליכתב
דאין אדם שמים עצמו רשע
לחתום שקר: **פ"ס.** אין
לשטר חוקה בנכסי אשמו
שלא ואין לו חוקה: אין
לי בנכסיך. דמשמע לגמרי
ההשתא לא אוכל לפירי
וסד"א הוואיל דכתב לה
הוי דקאכיל ואין חוקה
שלא ואין לו חוקה: אין
לי בנכסיך. דמשמע לגמרי
ההשתא לא אוכל לפירי
וסד"א הוואיל דכתב לה
הוי דקאכיל ואין חוקה:
הכי החזיקו בנכסיה תיחיה
לחוקה קמ"ל דלא דמצא
לבעלי שלא מחזיהו בנכסיו:
לא אמר כלום. דהא חזינן
דמתקסב בה דברשותו הוי:
ועודה ארוסה. דעיינן לר:
הוי נכסיה ברשותא:

^[1] (ואפילו בנשואה [ובכזן] שקנו מידר) כיע"ט. א'. י. [ולא איירי בלשון דין ודברים. מוס' גניטין פג. ח. דאלשון
^[2] לפיכך יכול להתנות דלענין דבר זה יחולו הנישואין ולענין דבר זה לא יחולו. מוס' הלא"ש
^[3] ליתן טעם למה הוא זה שיכול להתנות ואינו כמו בעלמא מקנה דבר שלא בא לעולם. מוס' הלא"ש שס. מכותות פג.